

in het opknappen van de gebouwen. Bovendien kwam het erop aan de gasten te laten wennen aan hun nieuwe omgeving. Voor iedereen brak een moeilijke periode aan. Relatief kort na aankomst, realiseerde ik me dat het ondoenlijk was te blijven inwonen bij de gasten. Het gebrek aan privacy voor mijn gezin was te groot. Ook voor de gasten was het niet evident de stap te zetten van een continue begeleiding naar begeleid wonen. Stukje bij beetje is alles in de goede plooi gevallen: **naast het Hoogveld bouwde ik een huis** en ik kwam voortaan elke dag werken op de boerderij. De gasten vonden snel aansluiting bij het dorp, hoewel dat aanvankelijk afstandelijk zelfs huiverachtig reageerde. Ik vergelijk die reflex met de reactie die je vandaag ook nog hoort als een asielcentrum ergens zijn deuren opent. De omgeving voelt zich uit haar evenwicht gehaald. Ook daar geldt het mooie Vlaamse gezegde dat 'onbekend onbemind' is. In Koinksem was het vijftien jaar geleden niet anders, maar de vooroordelen vielen snel weg. Ik citeer graag een oudere inwoner die me eens zegde: **Toen die gasten hier arriveerden, waren ze gehandicapt; vandaag zijn ze zoals wij.** Mooi toch. De inwoners hebben vlug gezien wat die gasten allemaal konden. Ze zagen niet langer de mindere mogelijkheden van de Hoogveld-bewoners, maar wel hun capaciteiten. De integratie verliep des te gemakkelijker omdat het een kleinschalig project is en de gasten hetzelfde doen als andere landbouwers."

Uitbreiding

Guy is volop gelanceerd als hij over de mogelijkheden van zijn gasten spreekt en over hun grote toewijding voor het werk in de stal. Zijn taak beperkt zich, naar eigen zeggen, vooral tot het sturen en begeleiden van de gasten. "Onderstussen draait het Hoogveld op **acht gasten** - Trui, Lore, Jan, Jean, Jos, Karel, Luc en Marcel - die hier zelfstandig wonen. Heel binnenkort nemen we, aanpalend aan het erf, een **nieuw gebouw** in gebruik dat beter aangepast is aan de behoeften van **oudere mindervaliden**. In een eerste fase zullen Trui en Jan het Hoogveld voor de nieuwe bestemming ruilen. Jongere gasten nemen hun plaatsen in. Op termijn zullen we 12 mindervaliden tellen.

Ik heb een voltijdse job om hen te begeleiden. **Twee begeleiders** werken deeltijds en zijn vooral in het huishouden actief. **Niemand slaapt in.** De acht gasten zijn op zichzelf aangewezen en trekken behoorlijk hun plan. Niettemin is er een **waarschuwingsysteem**. Met een eenvoudige druk op een knop kunnen ze mij of een van de opvoedsters oproepen. Meestal volstaat een uitleg via de telefoon; slechts een zeldzame keer moet iemand naar hier komen. Daarvoor bestaat een beurtrol. Met de opvoedsters stel ik ook elke week een planning op voor de gasten: wie wat wanneer de week nadien zal doen."

Gemengd bedrijf

De supervisie van de dieren ligt bij Guy, die het Hoogveld omschrijft als een gemengd bedrijf, zij het a-typisch. De aard van de bedrijfsleiders bepaalt in grote mate de structuur van

het bedrijf dat geen tractor heeft, noch andere machines. "Ook de keuze voor zoekkoeien is bewust omdat onze gasten onvoldoende garanties bieden om volledig proper te werken. Naast **tien zoekkoeien** hebben we ook jongvee. De stiertjes mesten we vet om ze te slachten. Ook de biggen van de **25 zeugen** worden afgemest. Vroeger hadden we dubbel zoveel zeugen maar de ingestorte prijzen leidden tot inkrimping. Verder nog **20 konijnenvoedsters**, **50 scharekkippen** en in de zomer **vetten we 1200 braadkippen**. Om onze 5 hectare te bewerken doen we een beroep op een loonwerker. Op 1 ha winnen we **voederbieten** en de rest is **grasweide** voor het vee en voor Bles, mijn paard, waar de twee kinderen, Jeroen en Iris, dol op zijn. De gasten vinden het fijn voor die vriendelijke viervoeter te mogen zorgen.

De opbrengst van de hoeve gaat integraal naar de aankoop van diervoer of naar de veecars. Hoewel de hele productie bestemd is voor andere Tevona-vestigingen, verhandelen we alles tegen marktvoorwaarden. De **hoeve is zelfbedruipend**. De praktische regelingen verlopen allemaal via mij, omdat mijn gasten niet kunnen lezen of schrijven. Hun handicap belet hen niet goede en toegewijde werkkrachten te zijn, die fier zijn op hun werk. Ik ben voortdurend in de buurt als ze de dieren verzorgen. Die aanwezigheid is nodig omdat ze tenslotte niet volwaardig zelfstandig kunnen functioneren. Het vergt veel aandacht en soepelheid om alles in goede banen te leiden. Dat slaat niet alleen op de gang van zaken in de stallen, maar dat geldt ook voor de tussenlinge relaties tussen de gasten. Bij conflicten moet ik tussendebeide komen, maar meestal kan ik anticiperen. Het toezicht op het werk is wel degelijk constant, omdat de mentale beperktheid inhoudt dat de gasten goed kunnen uitvoeren maar geenszins kunnen anticiperen of zelfstandig kunnen inspelen op een nieuwe situatie. Indien de dieren meer of minder voedsel nodig hebben, moet ik dat niet alleen uitleggen, maar vooral duidelijk maken met tekeningen of met een aparte kleur van de emmers. Eens ze iets doorhebben, doen ze hun job echter bijzonder secuur."

Voordelen

Voor Guy lijkt het geen twijfel dat dergelijke manier van begeleid wonen **enorme voordelen** biedt. Volgens hem valt die aanpak **goedkoop uit** voor de maatschappij dan een loutere opvang in een instelling. "Bovendien heb ik de stellige overtuiging dat de **gasten hier gelukkig** zijn. Ze zijn grosso modo vrij, zij het dat we toch wel altijd weten wat ze doen of waar ze naartoe gaan. Ze krijgen hier de kans op een **zinnvolle bezigheid**. In de mate van het mogelijke betrek ik hen bij de bedrijfsvoering. Ze weten bijvoorbeeld dat we minder varkens houden omdat de markt is ingestort. Als 's vrijdags **Boer & Tuinder** arriveert, zullen ze wijzen op de pijltjes om aan te geven hoe de markten reageren. Dat ontgaat hen geenszins. De meesten gaan bovendien mee als we een bezoek brengen aan Agribex. Ze kijken ernaar uit omdat ze willen zien hoe hun collega-boeren het aanpakken. Op Agribex zullen ze zeker de stand van de Boerenbond herkennen aan kleuren en symbolen. Ze weten dat die firma hier voer levert." ●